

Дякуємо за світлий мир, подарунок нашої Першої Вчительки

З почуттям великої вдячності хочу промовити слово про Вчителя, про Першу Вчительку, яка прочинила двері у безмежний світ Знань, у школу життя, і вказала орієнтири для руху - про нашу дорогу, любиму, шановану багатьма поколіннями людей ВЕЛИЧКО Ліду Флорівну (на фото), вона прожила у селі Будераж.

Світлий день поважного в її житті ювілею - прекрасна нагода згадати теплим словом цю мудру людину, подякувати за слушні поради, титанічну працю на педагогічній ниві, жертвовність, адже вона стільки власного часу й здоров'я віддала сільським дітям, навчаючи, прищеплюючи їм оте добре, чисте, вічне.

За роки, прожиті школою, сотні Петриків, Васильків і Марійок Ви не тільки вчили читати, писати і рахувати, але й прищеплювали їм любов до пізнання нового, до праці. Ми разом з Вами учились сіяти і доглядати квіти на клумбах, овочі на шкільних ділянках, сади-

пам'яті, а в серці, Ваші перші й подальші уроки.

При всій серйозності й дисципліні у викладанні шкільних наук у Вас знаходилось місце для гумору, жарту, просто доброї посмішки.

Початкові класи пролетіли швидко. Ми підросли. І Ви не залишили нас, ні, Ви передали нас для подальшої науки своєму чоловікові - учителю історії і географії Дмитру Павловичу Величку. Він протягом наступних шести років з нами «побував» у різних країнах Близького Сходу і Африки, у Середньовіччі Європи і в теперішній добі історії нашої Батьківщини. Скільки нового, невідомого нам могла розповідати ця мудра й врівноважена людина.

На уроках географії ми «побували» на всіх континентах і майже в усіх країнах світу.

Не один випуск, а багато сотень людей з теплою й вдячністю згадують цей прекрасний, гармонійний, веселий і добродушний сімейний дует педагогів. Сім'я їхня

з минулим, жити тим моментом, теплом того часу, пригадувати події, надії і мрії. Холодне й голодне, босе дитинство у війну та після неї, доволі важкі матеріальні умови юності, студентства, надто скромні заробітки молодого вчителя, проживання на чужій квартирі - все це ніби кінострічка на екрані знов і знов зринає в пам'яті, особливо у довгі зимові вечори.

«А коли була молода, стільки було радості, сміху, бадьорості, дружби з людьми і стільки надії на майбутнє!» - якось промовила при зустрічі Ліда Флорівна на моє запитання, як їй вдалося всіх і все запам'ятати. Можна з впевненістю сказати, що її надії не зникли, що її весела бадьорість і дружба з людьми передались її учням і живуть в них як пам'ять про їхню дорогу Першу Вчительку.

Зараз, на превеликий жаль, дуже часто рівень благодородності не відповідає рівню освіти. Люди, нібито високоосвічені і при високих посадах, не розуміють, наскільки неправильні прогна-

Ліда Флорівна зупинила мене зі словами: «Ну ось! Я щось пригадала. Зачекай хвилинку». І хвилину за п'ять винесла з іншої кімнати вітальну листівку, яку я підписав їй ще в початкових класах. Пожовтілу від часу, але ретельно збережену разом з багатьма подібними від інших учнів.

До сьогодні ми, учні Ліди Флорівни, при зустрічі з нею забуваємо про свій уже пенсійний вік і почуваємось малими школяриками, готовими уважно вловлювати кожне слово, промовлене нашою мудрою, всезнаючою дорогою Першою Вчителькою.

І як би було чудово для всіх нас, наших дітей та онуків, аби в самому центрі Будеража або біля сільської школи постав загальний пам'ятник Першому Вчителю. Ну хай він буде у нашому селі, один на район чи й на всю область. І всі пристойні заходи починали й проводили б біля нього, біля того, хто нас учив - нашого Першого Вчителя.

З нагоди Вашого ювілею

нались, як правильно пришити гудзик, як ввічливо поводитись з однолітками й старшими, учились радіти і дарувати іншим радість, мир та спокій, учились бути Людьми.

Нескінченні перевірки зошитів, написання планів, хвилювання-нервування від інспекторських перевірок – це все теж Ваша праця, праця Вчителя, Педагога.

У вересні далекого вже 1963 року ми, малюки села, прийшли у перший клас. Ліда Флорівна взяла нас за руки і повела до Країни Знань. Інколи здається, що вона й до цієї пори так і тримає нас за руку, хоча багатом з нас сивина вже побілила голови всуціль, не тільки скроні. За прожиті роки ми багато чого нового взнали, побачили на цьому світі; виховали й виростили своїх дітей, опікуємось онуками, але назавжди збереглись, навіть більше не в

ред учнів, а в серед усіх жителів Будеража.

Життя часто екзамує не тільки учнів, а й учителів. Зокрема на міцність і порядність. Ви витримали цей чи не найскладніший виклик гідно. Неочікувана важка хвороба увірвалась у вашу мирну сім'ю. Через неї потрібно було заново вчити уже Дмитра Павловича підніматися з ліжка, робити перші кроки, тримаючись за стіну чи спинку крісла, самостійно їсти і правильно вимовляти слова... Тільки недоспані ночі та зрошена сльозами подушка могли б розповісти про страшну хворобу дорогої й близької людини. А вранці знову «...щоб не плакати, я сміялась», морально і фізично піднімала й підтримувала, ставала опорою для на перший погляд нібито здорового міцного чоловіка.

Але біда не ходить одна – веде за собою іншу: важко захворіла мама, друга мама,

чоловікова, яка теж стала рідною. Господь давав сили опікуватись обома – чоловіком і мамою. І мама, як і її син, завжди була доглянута: нагодована, помита і в чистій сухій постелі.

Давно немає глави сім'ї, хорошої людини, вірного друга й порадника. Він відійшов у Вічність, як і його мама.

І здається, що зараз (як до слова, було завжди) для Ліди Флорівни немає ближчих на цілому світі людей, як її учні, хоч тепер уже колишні. В її пам'яті ми все такі ж маленькі непослухи, дорогі й любими. А все тому, що ми – частинка її життя. Ліда Флорівна досі пам'ятає нас усіх і кожного зокрема. Пам'ятає наші звички, слова, навіть те, хто з ким і за якою партою сидів. Пам'ятає, хоч випусків за час її роботи в школі було багато.

Сьогодні кожна, хоча й рідка, зустріч з нашою Пер-

шою Вчителькою це велике свято, але.. зі сльозами на очах. Її очі наповнюються сльозами і тоді важко стримати свої. Тому що це сльози радості, сльози любові, сльози пам'яті і далекого дитинства.

Скільки спогадів береже про нас пам'ять Ліди Флорівни, про кожного з нас! Бери і записуй! Яка дивна книжка була би в руках майстра про сільського Вчителя, про Першу Вчительку, про Великого Вчителя – Педагога! З якими світлими очима і добрим серцем Вона все запам'ятала, пригадує і бачить сьогодні. І якщо Ліда Флорівна розповідає про когось, то неодмінно додасть: «Так це ж мій учень. Так це ж моя учениця». А їх є сотні. І про кожного Вчительці цікаво, як склалося його чи її життя, де він чи вона зараз.

Заслужений відпочинок дає багато часу для спогадів, можливість вести діалог

ми освіти, скільки привнесено зайвого, декоративного, а немає основного в науці, в шкільній освіті: відсутнє духовне начало. Ми постійно вдосконалюємо закони, з кожними новими виборами переписуємо сторінки історії, судимо і реабілітуємо письменників, «...але так і не потекла кров блакитна, як пробили пану груди...», а результат всього: вчителів села відправляємо у хлів, вчителів міста – на базар, щоби люди вижили. А чому не в храм Науки, не в храм Знань? Адже чим менше фінансів на школу, зарплату і пенсію вчителям, на культуру, на духовність – тим більше у нас розлучень, більше грошей на дітей-напівсиріт при живих батьках, на помолоділі тюрми, на силові структури, на охорону своїх від своїх же. А яке тоді майбутнє, яка перспектива розвитку держави?..

Коли вже збирався іти,

хочу сказати Вам, дорога наша Перша Вчителько Лідо Флорівно ВЕЛИЧКО: за вашу працю на освітянській ниві, за Вашу увагу до нас, добре, жертвне ставлення, за науку, за Ваші щедрість і людяність я, як Ваш учень, а нині – священик, підношу молитви до Божого Престолу і прошу Господа нехай умножить при здоров'ї дні і роки Вашого життя, пошле спокій у душі, радість своїми дітьми і внуками, нескінченну вдячність усіх Ваших колишніх учнів на багатьох-багатьох літах!

Будьте хранимі Богом Ви і всі, хто Вам рідний і близький.

З вдячністю за все і молитвою за Вас Ваш учень, від імені всього нашого класу, протоієрей, благочинний Роман МАКСИМЧУК.

§